

Saarna 3. sunnuntaina ennen paastonaikaa Tampereen Luther-talossa 12.2.2017 Lasse Rätty

Näin minulla ei enää ole mitään omaa, lain noudattamiseen perustuvaa vanhurskautta, vaan se vanhurskaus, jonka perustana on usko Kristukseen ja jonka Jumala antaa sille, joka uskoo. Fil. 3:9

Kolme pientä kertomusta vanhurskauttamisesta: Oikeussalissa, kastemaljan äärellä ja kahvilassa

Oikeussalissa

Olet oikeussalissa. Edessäsi korkealla istuimella on tuomari, joka lukee syytteitteesi listaa. Se on pitkä, paljastava ja hävettävä. Et muista läheskään kaikkea mitä kuulet etkä tahtoisi kuulla edes sitä, mitä muistat. Olet aikaa sitten painanut pääsi alas, välttelet katsomasta ketään. Tuijotat tyhjällä katseella ja kyynelten samentamin silmin levottomana nykiviin jalkoihisi.

Havahdut, kun hetkeen aikaan et ole kuullut tuomarin sanovan mitään. Hänen korvansa viereen on kumartanut vieras hahmo, joka puhuu hänelle rauhallisesti. Tuntematon mies katsoo välillä sinuun ja jatkaa puhettaan tuomarille. Kun katseenne kohtaavat hetkellisesti hänen silmistään heijastuu käsittämätöntä lempeyttä ja rakkautta. Siinä on jotain samaa kuin silloin, kun sinut lapsena peiteltiin nukkumaan. Jollain lailla se on vain paljon lämpimämpää ja syvempää. Tuntuu kuin hän katsoisi sielusi syvimpiin salaisuuksiin saakka, näkisi kaiken, tietäisi kaiken, tuntisi kaiken – paremmin kuin sinä itse - ja rakastaisi silti silmittömän syvästi, huolehtivan hellästi ja armollisen auttavasti.

Et kuule mitään mutta huomaat hänen jatkavan puhettaan. Hän viittoilee välillä kädellään ikäänkuin vahvistaakseen sanomaansa. Näyttää siltä, kuin hänen kädestään heijastuisi valoa takana olevasta ikkunasta – vai näkyykö se hänen kätensä läpi? Hätkähdät. Jokin hänessä kiehtoo ja vetää puoleensa. Et enää pelkää toisten katseita vaan seuraat tarkasti hänen jokaista liikettään. Tuskaa tuottavat tuntosihä tahrat, jotka vielä äsken painoivat katseesi lattiaan, ovat pyyhkiytyneet pois.

Tuomari ja mies lopettavat keskustelun. Mies asettuu tuomarinistuimen oikealle puolelle. Tuomari katsoo sinuun ja sanoo lyhyesti: syytön, vapautetaan.

Olet ymmälläsi siitä, mitä oikein on tapahtunut. Avustaja johdattaa sinut pois salista eteisen puolelle. Hän on ystävällinen ja hän ei kiirehdi sinua lähtemään. Päinvastoin hän jää luoksesi. Kun katsot häneen kysyvästi hän alkaa kertoa.

- Näin on tapahtunut viime aikoina jokaisen syytettynä olleen kohdalla. Aina tuo mies on ilmestynyt saliin ja puhunut jotakin tuomarille, hän aloittaa.
- Ovatko kaikki syytetyt sitten vapautuneet? kysyt ihmeissäsi.
- Eivät. Osa syytetyistä ei ole välittänyt millään lailla miehestä. Hän on usein jopa puhutellut heitä ja kysynyt haluavatko he vapauteen. Ne, jotka ovat tavalla tai toisella tarttuneet tarjoukseen ovat vapautuneet. Toiset, jotka ovat vaienneet tai suoraan kieltäneet ovat joutuneet kärsimään ansaitsemaansa rangaistusta. Näyttää siltä, että se on satuttanut tuon miehen sydäntä aivan erityisen paljon. Hänen katseensa on seurannut heitä sellin oven sulkemiseen ja lukon kolahdukseen saakka ja vielä pitkään sen jälkeenkin. Eikä hän ole edes yrittänyt salata kyöneleitä, jotka ovat pudonneet hänen viitalleen joka ikinen kerta, kun näin on käynyt.

Olet entistä enemmän hämmentynyt. Olet pukeutut takin päällesi ja olet jo astumassa ulos raittiiseen ulkoilmaan, kun käännyt vielä avustajan puoleen.

- Hänen kätensä, aloitat, muttet tiedä miten jatkaisit.
- Tarkoitat reikiä hänen käsissään. Niin, ne ovat todella reiät. Kerrotaan, että hänet surmattiin taannoin naulitsemalla hänet puuhun käsistään ja jaloistaan. Hänet laskettiin jopa hautaan asti kuolleena. Muutama päivä sen jälkeen hänen kuitenkin ilmestyi elävänä lukuisille naisille ja miehille, heitä oli kai yhteensä monta sataa.

Kun astut ulos oikeustalosta kaikki on ympärilläsi kuten ennenkin. Samalla mikään ei ole enää niinkuin ennen. Kaikkein vähiten sinun sisimmässäsi.

”Jumala antoi Kristuksen kuolla meidän rikkomustemme tähden ja herätti hänet kuolleista meidän vanhurskauttamisemme tähden.” Room 4:23

Autuaita ne, joiden pahat teot on annettu anteeksi ja joiden synnit on pyyhitty pois. 8 Autuas

se mies, jolle Herra ei lue viaksi hänen syntiään.” Room. 4:5,7-8

Kastemaljan äärellä

Olet niin ihmeellinen. Kätesi ovat käsittämättömän pienet, mutta ne tarttuvat tiukasti sormeeni, jos ojennan sen ulottuillesi. Sinä teit meistä vanhempia, olemme nyt isä ja äiti.

Takana on monia herpaantumattomia hetkiä vauvankoppasi äärellä. Sinua voisi katsoa vaikka kuinka pitkään, kun nukut ja tuhiset unissasi.

Nytkään et tiedä mitään siitä, mitä ympärilläsi tapahtuu. Ylimääräinen hälinä ei häiritse sinua sen enempää kuin läheisten ihastelevat ihmetyksetkään.

Näennäinen rauhasi on kuitenkin pettävää. Ei, en tarkoita sitä, kun varoittamatta parkaiset nälkääsi tai märkää vaippaasi. Tarkoitan, että rauhasi on vain kuori koska kannat suloisessa olemuksessasi synnin surmaavaa seurausta. Olet osa langennutta ihmisukuamme, kuulut kanssamme kadotetun paratiisin kansaan.

Siksi olemme tuoneet sinut tänään kastemaljan äärelle. Olemme heikoilla käsillämme kantaneet sinut tänne, että väkevä joutuisi luovuttamaan sinut Väkevämmälle. Rauhasi kaikkoo pian ja tilalle tulee elinikäinen taistelu, kun Kristus asettuu sydämesi valtaistuimelle. Saatana, jouduttuaan luovuttamaan sinut hänelle, tulee ärsytetyksi eikä lakkaa koskaan väijymästä saadakseen sinut takaisin itselleen. Siksi sinun elämässäsi tulee olemaan alituinen taistelu.

Vain jos se onnistuu nukuttamaan sinut syvään synnin uneen, se antaa sinun olla rauhassa. Varo siis lapseni sitä, ettei kokemasi rauha ole väärää rauhaa. Sen sijaan taistelun jatkuessa – vaikka joudutkin kärsimään tappioita - voit olla levollisempi: sydämässäsi ja jäsenissäsi vallitseva sotatanner kertoo siitä, että olet hengellisesti elossa.

Kun kärsit tappioita – ja varaudu siihen, että joudut kokemaan katkeriakin sellaisia – muista tätä päivää. Sinut on puettu valkoiseen villasta tehtyyn kastemekkkoon. Kasteessa saat pukeutua villaakin valkoisempaan, nimittäin Kristuksen puhtauteen, anteeksiantamukseen ja

vanhurskauteen. Sinut verhotaan kaikkeen siihen, mitä Jeesus on, mitä varten hän tuli tähän maailmaan ja mitä hän on tehnyt meidän puolestamme. Hänen täydellisen elämänsä, Golgatan ristin ja tyhjän haudan ansio annetaan henkilökohtaisesti ja nimikoiden sinulle.

Vapahtajamme ei kiellä eikä koskaan tule kieltämään kohdallasi antamaansa lahjaa, sillä hän ei saata kieltää omaa olemustaan eikä pettää lupaustaan. Vaikka huomaisit tahranneesi valkeat vaatteesi niin, ettei niiden alkuperäistä väriä enää näkyisi, vaikka ne olisi revitty päältäsi viimeistä rihmaa myöten tai olisit itse niistä luopunut ja myynyt ne papusopasta tai halvemmasta, niin sillä hetkellä kun käännyt Herrasi puoleen hän pukee ne päällesi yhtä uutena, kirkkaana ja täydellisenä kuin hän tekee sen tänään. Vain huokaus hänen puoleensa murheissasi siitä tilasta, mihin olet joutunut, niin Hän kuulee, vastaa ja valkaisee vaatteesi verellään välittömästi, puhtaammaksi kuin villa. Ja vaikka olisit palelluttanut itsesi lähes kuoliaaksi maailman kylmissä tuulissa ja perkeleen houkuttelevien mutta pakkasta hohkavien tulien äärellä, hän lähettää Sanansa kautta Henkensä puhaltamaan sinuun uutta elämää. Se yllättää kuin föhntuulet helmikuun pakkasten keskellä ja sulattaa sinun syväjäätyneen sydämesi ja kohmeiset kätesi rakkautensa liekillä. Niin, Vapahtajasi rakkaus ei ole vain villaa puhtaampaa, vaan myös sitä monin verroin lämpoisempää, pehmeämpää ja hellempää.

Toki toivon ja rukoilen, ettet joudu koskaan niin kauas Taivaallisen Isäsi luota, ettet enää kuulisi hänen koko aikaista kutsuaan. Pysähdy siksi pysähtymällä kuuntelemaan hänen Sanaansa, vaikka kasvaessasi muut äänet haluavatkin peittää sen. Tule usein hänen pöytänsä, jossa hän ruokkii sinut taivaallisen kotinsa antimilla. Ja muista, mitä tänään kastemaljan äärellä saat: kaiken, mitä tarvitset elämäsi Jumalan lapsena ja perille pääsemiseksi. Tänään Isä Jumala ottaa sinut lapsekseen, Poika pukee vanhurskauteensa ja Pyhä Henki uudestisyntyyttää sekä tekee sinut asuinsijakseen.

”Tulkaa, selvittäkäämme miten asia on, sanoo Herra. -- Vaikka teidän syntinne ovat verenpunaiset, ne tulevat valkeiksi kuin lumi. Vaikka ne ovat purppuranpunaiset, ne tulevat valkeiksi kuin puhdas villa.” Jes. 1:18

26 Te kaikki olette Jumalan lapsia, kun uskotte Kristukseen Jeesukseen. 27 Kaikki te, jotka

olette Kristukseen kastettuja, olette pukeneet Kristuksen yllenne.” Gal. 3

”Minä saan pukea ylleni Kristuksen itsensä: hänen viattomuutensa, vanhurskautensa, viisautensa, valtansa, autuutensa, elämänsä ja Henkensä. Ennestään yllämme on on Aadamille nahasta ommeltu vaate, kuolevaisuuden paita ja synnin viitta”

”Kasteessa meille ei anneta puvuksi lakiin eikä omiin tekohimme perutuvaa vanhurskautta, vaan Kristuksesta itsestään tulee meidän vaatetuksemme. ”

Evankeliumin mukainen Kristukseen pukeutuminen... [on] arvaamattoman kalliin lahjapuvun ylleen ottamista. Se puku on anteeksianto, vanhurskaus, rauha, lohtu, ilo Pyhässä Hengessä, autuus, elämä ja itse Kristus.”

Luther, Galatalaiskirjeen selitys, 391-392

Kahvilassa

- Hei Hilma, onpa ihana nähdä. Ei olla nähty aikoihin! Mitä sinulle kuuluu?

Olimme lähimarketin hedelmätiskillä. Oli appelsiinien aika ja olin menossa punnitsemaan pussillista makeita Naveleita nähdessämme. Hilma kiinnitti juuri hintalappua pussiin, jossa oli banaaneita.

Kiitos, ihan hyvää. Enempää hän ei ehtinyt sanoa, kun hän purskahti itkuun. Hetken päästä hän sai sanotuksi:

- Eino haudattiin kaksi viikko sitten.

Esitin osanottoni ja halasin häntä pitkään.

Kun hän lakkasi vavahtelemasta, hän sanoi hiljaa kiitos. Hän otti laukusta nenäliinan pyyhki silmänsä ja silmälasinsa ja niisti.

- Kuule, mitä jos maksetaan nämä hedelmät ja mennään viereiseen kahvilaan istumaan, ehdotin.
- Mikäpä siinä, ei minua kukaan odota.

Tunsimme toisemme Hilman kanssa eläkeläisten vesijumpasta. Olimme molemmat käyneet siellä pitkään. Lauteilla oli juteltu monenmoista. Siitä oli kuitenkin jo aikaa, useampi vuosi. Hänen miehensä Eino oli sairastanut pitkään. Aluksi se ei kuitenkaan ollut haitannut hänen pärjäämistään kotosalla. Sitten tilanne oli alkanut muuttua ja Hilma pääsi lähtemään enää silloin tällöin Lopulta hän ei voinut enää jättää miestänsä. Jumppa oli jäänyt ja tapaamisemme sen myötä.

Muistan harmitelleeni joskus, etten tullut koskaan kysyneeksi edes hänen sukunimeään saatika sitten puhelinnumeroaan. Mitäpä sitä saunan lauteilla, etunimi riitti siellä oikein hyvin.

Otimme kahvit ja korvapuustit ja istuuduimme rauhalliseen nurkkaan. Hilma alkoi puhua. Hän kertoi hautajaisista. Ne olivat olleet pienet. Lapsia heillä ei ollut, sen tiesinkin. Vain muutamia sukulaisia ja tuttavvia oli ollut paikalla.

Kova kaipausta ja kyynelöt katkaisivat välillä kertomisen, alussa melko tiheäänkin. Kummallakaan ei kuitenkaan ollut kiire mihinkään.

Hilma jatkoi kertomalla viimeisistä vuosista. Ne olivat olleet monella tapaa raskaita. Einon kunto oli ollut huono ja hän oli tarvinnut paljon fyysistä apua. Pieni hymy häivähti Hilman suupielessä, kun hän totesi, että onneksi oli käynyt jumpassa, niin jaksoi jollainlailla.

Vaikeinta oli kuitenkin ollut Einon luonteen muuttuminen. Tiesinkin hänen olleet melko temperamenttinen, sitä oli joskus naureskeltu yhdessä saunassa. Mutta Hilma kertoi hänen tulleen sairauden myötä todella pahansuisiseksi.

Hilman seuraava kommentti yllätti, tällaisista ei ollut ollut koskaan puhetta.

- Sano sinä uskovana miten mukamas uskova ihminen voi päästää sellaisia suustaan? Mitä se sellainen uskovaisuus oikein on?

Olin hetken hiljaa. Hilma tosiaan tiesi, että minä käyn kirkossa. Einon kanssa olimme nähneet siellä joskus aikaisempina vuosina, olimme saattaneet nyökätä mutta emme

koskaan puhuneet mitään. Hilma sen sijaan olin nähnyt siellä vain juhlapyhinä. Mutta niistä ei tosiaan puhuttu uimahallissa koskaan mitään.

- Millainen uskovaisen pitäisi sinun mielestäsi olla? kysyin varovasti.
- No sellainen kunnollinen. Tekee työnsä, huolehtii perheestään eikä kiroile ja pärrää.
- Oliko Einolla sitten sellaisia taipumuksia?
- Ai että oliko? Yhdessä hetkessä hän kimpaantui silmittömästi ja toisessa oli kovasti pyytelemässä anteeksi. Kyllähän minä annoin anteeksi ja häntä rakastin. Mutta ei sitä aina jaksanut eikä halunnut. Ja silloin minä annoin kyllä tulla takaisin oikein kunnolla.

Olin itsekin kuullut Hilman käyttäneen joskus melko karkeaa kieltä.

- Mitä noissa tilanteissa sitten tapahtui? kysyin
- Eino oli aina jonkun aikaa ihan hiljaa, Hilma jatkoi. Sitten hän laittoi kädet ristiin ja sanoi: anna anteeksi, minä olen vain tällainen kurja syntinen. Huokaili sitten hiljaiseen ääneen sitä teidän Jeesusta.
- Satuttiko se sinua?
- Tottakai satutti. Raadoin pitkät päivät ja usein yölläkin. Huushollia ja hänen auttamistaan. Ihan kaikkea, kun hän ei pystynyt pitkään aikaan itse edes liikkumaan. Ja tottakai minä sitä tein, olihan hän minulle rakas. Melkein kakarasta saakka ehdimme olla yhdessä. Mutta se että huutaa ja kiroilee ja huitoo ja sitten on heti pyytämässä anteeksi. Ei sellaista jaksa, en minä ainakaan.
- No ei varmasti jaksa, ei kukaan.
- Mutta siitä Einon käyttäytymisestä. Tiedätkö, sellaisia me uskovatkin olemme, aivan samanlaisia kuin muutkin.
- No ette ole, pahempia olette. Aina puhumassa toisista pahaa ja kuitenkin niin hyviä olevinaan!

En voinut muuta kuin ajatella: niinpä, juuri niin.

- Olet harvinaisen oikeassa.

- Minä ainakin olen koittanut hoitaa tehtäväni ja olla hyvä ihminen, milloin olen vain jaksanut ja pystynyt.

Tiesin sen Hilmaasta. Hän oli ollut aiemmin usein keräämässä apua tarvitseville, milloin yhteisvastuulle ja milloin SPR:lle. Löylyssä hän oli usein vilpittömästi murehtinut naapurin vanhuksen huonoa kuntoa ja minkäänlaista numeroa tekemättä kertonut käyneensä taas hänen kauppa-asioillaan.

- Mutta nyt sinun voimasi ovat loppuneet siihen hyvänä olemiseen?
- Niin ovat. En minä pysty, en vaikka haluaisinkin. Ei minusta ole siihen...

Hänen lauseensa jäi kesken

- Mihin sinusta ei ole?

Hänen hartiansa ja päänsä olivat painuneet kasaan ja hädin tuskin kuulin hänen vastauksensa

- Uskovaiseksi.

Laitoin käteni hänen kädelleen ja totesin

- Ei minustakaan.

Hilma kohotti päätään lähes huomaamattomasti mutta ei sanonut mitään.

- Ja juuri siksi me Jeesusta tarvitsemmekin. Kun olemme sellaisia, mitä olemme. Emmekä edes tule yhtään paremmaksi, pahemmaksi pikemminkin.

Hilma katsoi nyt suoraan silmiini, punniten otsa kurtussa kuulemaansa. Hän oli edelleen vaiti.

- Niinpä jatkoin: ja juuri tällaisia, alusta loppuun asti syntisiä varten Jeesus tuli tähän maailmaan.

Hänen otsansa oikeni hieman ja hän mielti ankarasti. Samalla näytti, kuin hänen silmiinsä olisi syttynyt pieni toivon kipinä

- Tällaisiako varten?

- Tällaisia

Olimme molemmat pitkään hiljaa. Lopulta Hilma sanoi:

- Kai sitä pitäisi kotia päin

Kello olikin vierähtänyt huomaamatta jo puoleen päivään.

Kättelimme vielä lämpimästi. Lähtöä tehdessämme Hilma koitti saada vielä jotakin sanotuksi

- Oletkos sinä pyhänä siellä kirkolla. Kun on se yhteisvastuukeräyskin vissiin alkamassa...
- Olen. Ja sitä ennen torstaina vesijumpassa.

”Kristukseen, joka oli puhdas synnistä, Jumala siirsi kaikki meidän syntimme, jotta me hänessä saisimme Jumalan vanhurskauden.” 2. Kor. 5: 21

”Kristitty pysyy (kuitenkin) syntisenä elämänsä loppuun asti. Kaikkien on joka päivä turvaututtava Jumalan armoon, koska kukaan ei omin voimin pääse irti elämäänsä hallitsevasta pahuudesta. Olemme yhtä aikaa kokonaan syntisiä ja kuitenkin Kristuksen tähden kokonaan vanhurskaita eli Jumalalle kelvollisia.”

Katekismuksen kohta 22, jossa selitetään uskontunnustuksen sanoja ”syntien anteeksiantamisen”